

et Foretagende, hvorved Forbindelse tilveiebringes imellem to Lande, faa er det ganske naturligt, at der kan blive Tale om, at Folk fra begge Lande maa anfattes; men nu at tage Bestemmelse om, at af dette Mandfkab skulde f. Ex. Halvdelen være af det ene Land og Halvdelen af det andet, forekommer mig at ville være i høieste Grad smaaligt og i høieste Grad urigtigt. Det er kun eet Exempel af hundrede Exempler, som vise, hvor som man skal være med at komme til den Slags Betragtninger og indskrænkende Bestemmelser, og det navnlig førend de ere paabuene af bestemt paavisselige, praktiske Grunde. Jeg skal indrømme, at der kan være Forhold, hvor der maaste maaftages særlige Hensyn; men jeg i det Mindste er meget utilbøielig til at ville paalægge den almindelige menneskelige Frihed indskrænkende Bestemmelser; førend jeg ser, at det af praktiske meget paatrængende Grunde erfares, at det skulde være ønskeligt at afvige fra den almindelige Regel. Naaget jeg ikke tror, at det i dette Tilfælde har nogen praktisk Betydning, saa maa jeg dog følge Udvalget, som har stillet Forslag om, at § 6 skal udgaa.

Wille: Det var lidt uheldigt, at det ærede Medlem ikke var tilstede, da Forhandlingen begyndte om denne Sag, til hvilken han har stillet Ændringsforslag, thi det vilde da have været klart for ham, at jeg havde taget fuldkomment Hensyn til de fleste af de Betragtninger, som han nu gjorde gjældende, i det, som jeg tillod mig at bemærke. Jeg har ikke haadt den fjerneste Anelse om, at det ærede Medlem var interesseret i denne Sag, og jeg gjentager, at jeg ikke vidste Noget som helst om, hvem der staar i Spidsen for Nr. 2, ligesaa lidt som hvem der staar i Spidsen for Nr. 3. Jeg skal nu tillade mig nogle Bemærkninger til det, som er fremkommet fra det ærede Medlems Side, fordi det forekommer mig, at Sagen virkelig er af saa stor praktisk Betydning, at man i alt Fald skulde sig selv at gaa til Afstemning med en klar Forestilling om, hvorledes disse Forhold stille sig. Sagen er nemlig den, at, dersom vi kunne faae alle disse 3 Foretagender satte igjennem paa een Gang, uden at det ene gjorde det andet nogen Skade, saa ser jeg ikke, at vi vilde have nogen Grund til at begunstige det ene for det andet; saa maatte der for mig gjerne være 3, 10 eller 20 Forbindelser imellem Sjælland og Sverig. Men Forholdet stiller sig — og det var netop det Hovedpunkt, hvormed jeg begyndte — saaledes, at den nuværende Trafik imellem Sverig og Danmark ikke kan bære alle disse tre Forbindelser. Den ene af dem, som kommer forrest, og som først faar Koncession, vil efter al Sandsynlighed slaa de andre ihjel, men i høest Fald er det vist, at hvis der bliver givet Koncession paa Nr. 2, og den udføres, saa er Nr. 1 foreløbig gjort umulig. Det er nu ikke et tilstrækkeligt Svar

paa Sagen at sige: Dette Foretagende under Nr. 2 vil betale sig, vi have gjort bore Beregninger, og vi ere komne til det Resultat, at Foretagendet vil forrente de Penge, som vi sætte dertil, og sølgelig maa det ogsaa være Noget, som er hensigtsmæssigt for den almindelige Trafik; thi det er gjennem Trafikken vi blive betalte. Dette er ikke rigtigt. Man kan tvinge Trafikken om ad høist uheldige Veie. Man kan anlægge sin Bane saaledes, at man tvinger alle Folk til at rejse ad høist u hensigtsmæssige Veie, og dersom der er Noget, som ønsker et stærkt Bevis i den Henseende, saa skal jeg tillade mig at henvise til den sydsjællandske Bane. At skulle rejse om ad Kjøge for at komme fra Roskilde til Vordingborg, det er dog virkelig en Peer Gantes Veie, desuagtet er det dog høist sandsynligt, at denne Bane i Løbet af nogle Aar vil kunne drive det op til at betale sig, men derfor kan man ikke sige: dette er altsaa et Bevis paa, at man har efterkommet det almindelige Ønske, og at man har aabnet Trafikken en god Veie. Noget Egnende kunde siges med Hensyn til den nordsjællandske Bane; det er just heller ikke den allerhensigtsmæssigste Veie, som man der har valgt, men der kan vel anføres særlige Grunde derfor. Bist er det imidlertid, at selv om et saadant Anlæg kan betale sig, saa kjøbes denne Fordel for Selskabet kun for en stor Byrde for det Almene, dersom Anlaget er af den Bestaaffenhed, at det i Stedet for at skabe den korteste, letteste og billigste Forbindelse skaber en Forbindelse, som er længere, besværligere og dyrere, og jeg har netop den Opfattelse af Nr. 2, at den vil tvinge Trafikken om ad en unaturlig Veie. Endnu maa jeg med Hensyn dertil bringe i Erindring, at der jo ikke er noget Mennekte, som vil lægge Hindringer i Veien for, at der paa et hvilket som helst Punkt imellem Kjøbenhavn og Helsingør — altsaa ogsaa paa Strækningen fra Kalkbrønderierne til Charlottenlund — gjøres Anlæg, hvorved der kan aabnes nye Vættelser for Handelen samt nye Pladser, f. Ex. for den svenske Kvælast, og jeg er vis paa, at der ikke behøves nogen som helst Lov, men kun en Smøbekommen fra Finansministeriets Side for Løbvesenets Bedkommende, for at de Herrer, som have denne Plan, kunne anlægge ligesaa mange Ladepladser og Savne derude, som de ville, hvorfra de da kunne sende deres Dampskibe og andre Skibe til alle Punkter paa den søenste Kyst og meget længere bort. Dette skulle vi Allesammen se med Fornøielse, men her er der jo Tale om, at man vil anlægge en Dampfergeforbindelse med Sverig paa det Sted, hvor Dampfergen har den længste og u hensigtsmæssigste Veie at gjøre, og dertil bør vi ikke give vort Møde, selv om der ikke kræves nogen direkte Understøttelse, naar Følgen deraf bliver den, at vi ødelægge en anden Veie, som maa siges at være simple, naturligere og hensigtsmæssigere. Det er fuldkommen sandt, at der har været et Ønske om, at der maatte komme en Station nærmere ved